

APIE PATRIOTIZMĄ...

DAUGELIUI AMERIKIEČIŲ GYVENIMO STEBĖTOJŲ ATRODO, KAD JIEMS TRŪKSTA PATRIOTIZMO. — PAKILIMAI IR NUOSMOKIAI TĖVYNĖS MEILEJE. — SKIRTINGOS TRADICIJOS, GEOGRAFINĖ IR ŪKINĖ PADĖTIS DIKTUOJA IR KITOKIUS JAUSMUS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Prezidento J. F. Kennedy našlė Jacqueline praeitą savaitę viešėjo Cambodijoje, kuri yra nutraukusi diplomatinis santykius su JAV ir leidžia savo teritorijoje telktis komunistų partizanams, kurie iš čia puola pietinį Vietnamą. Prezidento našlė savo mirusio vyro garbei atidarė gatvę Sihanoukville'je, tai yra tam uoste, į kur iš Raudonosios Kinijos ir Sovietų Sąjungos atplaukia laivai su ginklais bei amunicija komunistų kariams.

Bet kuriam kitam krašte toks vizitas į priešiškausi nusiteikusių šalių būtų laikomas didžiai nepatriotišku, jei ne išdaviškiu, mostu. Čia, tačiau niekas tuo labai nesistebi, o kai kas net džiaugiasi, nes šiaip ar taip Cambodijos valdovas kunigaikštis Sihanouk nebūtų kvietęs Kennedie-

nės, jei nemanytų, kad amerikiečiai vis dėlto gali karą laimėti. Iki šiol jis buvo pažiūros, kad anksčiau ar vėliau Kinija dominuos visame Azijos žemyne ir iš to išplaukė jo priešiška politika.

Bet jei ir taip, t.y., jei Amerikos ginklas pradėjo keisti kunigaikščio pažiūras, vargu ar buvo verta prezidento našlei lankytis šalyje, kuri yra atsakinga už daugelio amerikiečių mirtį. Pagaliau tai ne taip svarbu -- mes šiuo paskutiniųjų dienų pavyzdžiu norėjome paliesti platesnę temą: amerikiečių patriotizmą ar jo stoką. Juo labiau, kad paskutinis Time Nr. šiuo klausimu patiekė gana įdomią apybraižą.

Kas gi yra patriotizmas? Tai jausmų trijulė: savo tėvynės meilė, didžiavimasis ja ir tro-

kimas pasitarnauti jos labui. Pats žodis yra kilęs iš graikiško 'pater' -- tėvas, ir reiškė tėvynės meilę. Mes patriotizmui esame ypatingai jautrūs, nes faktinai mūsų tautinio atgimimo epocha, jei ir pasibaigė, tai palyginti visai neseniai.

Iš amžinybės taško žiūrint, patriotizmas nėra pati svarbiausia dorovė. Tų pačių graikų civilizacija sugriuvo patriotiniais sumetimais tarp savęs kariaujant jū miestams. Krikščionybė statė meilę Dievui aukščiau už krašto meilę.

Jei mums ir daugeliui kitų tautų krašto gerovė ir laisvė yra neatskiriama susijusi su jos gyventojų egzistencija, amerikiečių patriotizmo istorinė raida buvo kitokia. Kai 13 britų kolonijų sukilo prieš D. Britaniją -- aktas toli gražu nepatriotiškas -- maždaug trečdalis tais laikais čia gyvenusių amerikiečių stojo ar palaikė karaliaus pusę. Tik vėliau išaugo ir amerikoniškas patriotizmas, kartais net labai karštas, tačiau dažniausiai surištas su laisvės elementu. Daugelis čia atvyko todėl, kad čia buvo daugiau laisvės. (Ir dar daugiau ūkinių galimybių, bet apie tai mažiau kalbama).

"Amerikos pareiga -- sakė Emersonas -- yra panaikinti karalių, kunigų, luomų, monopolijų viešpatavimą, sugriauti kartuves, sugadinti kruvinus teisynus, priimti emigrantus, atidaryti duris į vandenynus ir žemės laukus". Tokio išsipareigojimo neturėjo nė viena tauta. Savime aišku, kad suderinimas tokio aukšto idealo su kasdieninio gyvenimo reikalavimais sukėlė daug nesusipratimų. Pagaliau JAV nors ir yra turtingiausias bei galingiausias šiuo metu pasaulio kraštas, jo gyventojai vistiek sudaro vos 6% viso žemės rutulio gyventojų, ir jis nėra taip galingas, kad galėtų

Teodoras Elinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII Lapkritis — November 15, 1967 Nr. 123

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

JAV ir Kanados III-čiosios Tautinių Šokių šventės komitetas. Sėdi iš kairės: Inf. vedėja R. Domarkaitė, pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas, vicepirmininkė M. Rudienė ir sekretorė R. Kučienė. Stovi: chorų kord. J. Paštukas, išdėininkas J. Pakalka, muz. dalies vedėjas muz. J. Zdanis, vykd. vicepirmininkas V. Kleiza, repertuaro kom. pirm. Br. Shotas. Nuotraukoje trūksta informacijos kord. V. Radviaus, V. Noreikos nuotrauka

Tylųjį ambasadorių aplankius...

EMILIJA ČEKIENĖ

Alpių papėdėje, gėlėse paskendusiam mieste, Šveicarijos sostinėje Berne įsikūrė keletas lietuvių šeimų, kurių ilgiausiai čia gyvena dr. Albertas Gerutis, Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjas su žmona, buvusia Lietuvoje Eltos tarnautoja. Jis čia atvyko prieš pat Lietuvos okupaciją, paskirtas diplomatinei tarnybai ir savo tarny-

binę paskirtį dr. A. Gerutis atlieka ir šiandien. Teisingai S. Lozoraitis, jr. kartą įprašydamas pavadino tyliuoju mūsų tautos ambasadorium. Jis gyvena tyliame Šveicarijos mieste, dar tylesnėje užmiesčio gatvėje, tyliai ir reprezentuoja savo tautą, ne triukšminguose, puosniuose įvairių tautų atstovų priėmimuose, bet skirtingose sąlygose.

-- Vienas mūsų diplomatų, dr. A. Gerutis, dingio iš gyvenimo savy apsikęs, -- girdėjau ne kartą kalbant lietuvių veikėjus. Gi neseniai aplankiusi turėjau progos įsitikinti, kad jis tikrai "apsikęs", bet ne savyje, ne savo asmens gyvenimo prabangoje ar malonumuose paskendęs, o sunkiam lietuviškam tautiškam darbe. Apsikęs knygomis, žurnalais, įvairių kalbų spauda apie Lietuvą, savo lėšomis sutelkęs didžiausią vakarų Europoje Lietuvos Bibliografinį Archyvą.

(Nukelta į 2 psl.)

Dr. A. Gerutis, nuopat jaunystės būdamas dideliu spaudos mylėtoju, ne tik ją skaito, tvarko, bet nepailstamai joje pats rašo vis Lietuvą liečiančiais klausimais tiek Šveicarijoje tiek Vokietijoje, palaiko ryšius su redaktorais, laikraščių bendradarbiais, todėl jam ne taip sunkiai pavyksta išpašyti jų spaudoje spausdinti straipsnius apie Lietuvą įvairiomis progomis.

Vos per slenkstį koją iškėlęs pastebi, jog čia ne eilinio piliečio gyvenama. Kambarių sienas puošia gerai pažįstamų mūsų dailininkų kūri-

niai, o iš normalaus dydžio rezidencijos gyvenimui likęs tikrai mažytis butelis, nes kiti kambariai nuo žemės iki lubų prikrauti eilėmis susstatytų lentynų ir jose

(Nukelta į 2 psl.)

KUO NUSIKALTO TSHOMBĖ?

Liudininkų patvirtinta, kad buvęs Kongo ministras pirmininkas Tshombe, tris mėnesius laikomas kalėjime Alžire prezidento Boumedienne žinioje, buvo ne tik kankintas, bet ir nuodytas t.v. "prisipažinimo vaistais". Du belgai, Ch. Sigal ir M. Hambursin, lydėję Tshombę lėktuvu, kuriuo jis buvo nuskraidintas į Alžirą, grįžę Briuselin, paliudijo, kaip jie ir pats Tshombe buvo kankinami.

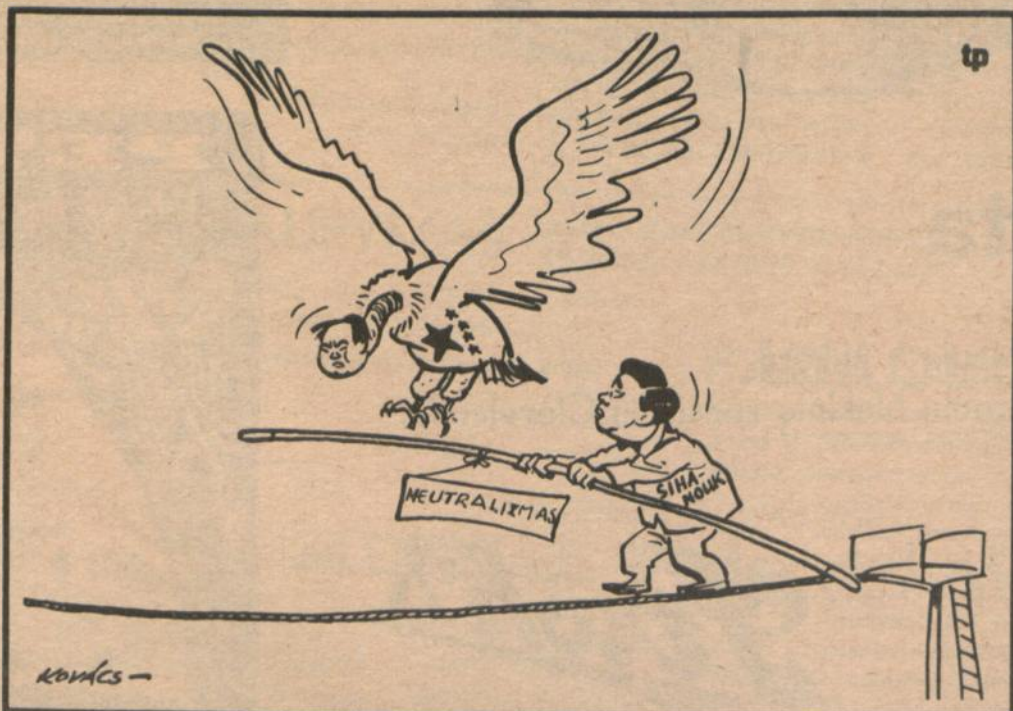
Tshombes lėktuvo nuskraidinimas Alžiran buvo labai atidžiai ir gerai suplanuotas. Tūlas kriminalinis nusikaltėlis prancūzas François Bodenan išsikovojo audieniją pas Tshombę neva fundacijos Afrikos reikalams įsteigimui Belgijoje. Audieniją jis išsuderėjo per Sigal, belgų prekybininką, ir toliau per Tshombes patarėją Hambursin. Sutarta reikalą aptarti lėktuve, Tshombe skrendant iš Portugalijos. Ir taip besitariant lėktuvas atsidūrė Alžire.

Prasidėjo įvairios derbybos su Alžiro prezidentu Boumedienne Tshombes paleidimo reikalui. Su visomis siūlytomis sąlygomis nesutiko nei Kongo premjeras Mobutu (bijodamas Tshombes konkurencijos), pagaliau ne visos siūlytos sąlygos buvo priimtinos ir Boumedienne, kuris siekė didelį politinių ambicijų arabų pasaulyje.

Ir taip Tshombe tebevargsta Alžiro kalėjime,

kankinamas tardytojų. Gi laisvojo pasaulio intelektualai, nuolat turi paruoštą memorandumą, kai suimamas koks komunistų veikėjas, tyli. Tie intelektualai labai rūpinosi prancūzų marksisto Regis Debray išlaisvinimu, kai tas Bolivijoje įkliuvo į policijos rankas su Kubos partizanais. (Ten kartu žuvo Che Guerara). Tshombės byla gi gaubia tyli.

Tiesa, New Yorke yra susidaręs komitetas, kuris pasiuntė prez. Boumedienne prašymą paleisti Tshombę išsiunčiant jį į Ispaniją -- "vardan tarptautinės teisės ir civilizuoto humanizmo," bet -- be jokio atgarsio... Mat, Tshombe visą laiką buvo ir tebeliko palankus -- Vakarams...

Be žodžių...

IŠ VISO PASAULIO

● CARL STOKES, 40 m. amžiaus negras, lapkričio 13 d. buvo prisaikdintas Clevelando burmistru, tuo užbaigiant 26 metų demokratų grupės "dinastiją". Į Carl Stokes nukreiptos ne tik Clevelando miesto gyventojų, bet milijonų žmonių akys, nes jo laukia administracinės ir politinės painiausios, kurias jis ryžosi imtis išspręsti, 1600 balsų skirtumas, skyręs jį nuo respublikonų oponento Seth Taft, verčia naują burmistrą skaitytis su visų gyventojų interesais. Laimėjus rinkimus C. Stokes kvietė visas tautybių grupes, paminint ir lietuvių, prisidėti prie bendro kūrybinio darbo miesto gerovei.

● RUMUNJŲ kenčia nuo netikėtai didelio gyventojų prieauglio. Gimdyvės ligoninėse talpinamos po 2 į lovą ir paleidžiamos po 24 valandų. Sugriežinti abortų ir divorso įstatymai, tačiau tai "kompensuoja" neščioms moterims teikiamos privilegijos darbovietėse. Šiuo metu bent vaikų vežimėlių fabrikai dirba pilnu tempu.

● PAGARSĖJĘS žydų rašytojas Meyer Levin savo vienoje iš Clevelando sinagogų skaitytoje paskaitoje konstatavo, jog Amerikos žydų rašytojai "nebeatstovauja žydų bendruomenės" savo kūryboje. "Jie vengia iškelti faktą, kad žydas yra žydu", sako autorius, "bijodami prarasti savo turimą (amerikiečių tarpe) statusą". Tai esanti intelektualinė asimiliacija.

● TEISĖJAS L.N. SMIRNOVAS, nubaudęs Sov. S-gos rašytojus Daniilų ir Siniavskį sunkiomis bausmėmis, gavo Lenino ordiną už "sovietinės teisės ugdymą".

● ABA EBAN, Izraelio užsienio reikalų ministras, per JAV televizijos "Opinion" programą pareiškė, jog 6 dienų karą su arabais sukėlė Sov. S-ga, maitindama arabus klaidingomis informacijomis apie Izraelio kariuomenės dalinių judėjimą.

ŽVALGYBŲ KARAS (2)

Visas tas įvykis, kuris prasidėjo šaltą 1942 m. kovo mėnesio dieną, pasidarė vienas charakteringiausių žvalgybų kare.

Winston Churchillis, 1940 m. liepos 19 d. įsteigė Special Operation Executive (SOE), nepriklausomai nuo Intelligence Service.

Tuo metu šimtai olandų, skandinavų, belgų ir prancūzų bėgo nuo vokiečių į Angliją reikalaudami tik vieno, kad jiems būtų duota galimybė kovoti prieš vokiečius. Kiekvienas okupuotas kraštas Londone turėjo savo biurą.

SOE pagrindinis uždavinys buvo sukelti Europoje gaisrą, kad paruošus dirvą išsilaipinimui kaip tik tuo momentu, kai Hitleris Reichstage pasakė, kad Churchillis turįs pagalvoti apie prieglaudos ieškojimą Kanadoje.

Majoras Hermann Giskes negalvojo, kad anglus reikia laikyti pralaimėjusiais. Jis buvo per daug protingas, kad susidarytų tokias iliuzijas.

Būdamas šiaurietis, vienišas ir užsidas, Giskes buvo tinkamiausias žmogus žvalgybai. Dar 1930 metais, kai nacizmas pradėjo augti, jis išvystė iki techniško tobulumo šnipų gaudymą, kurį pavadino "Funkspiel". Tai lietė svetimų valstybių agentų, operuojančių Vokietijoje, gaudymą. Vietoj juos areštavus, jiems pakiš-

davo savo agentą, kuris duodavo klaidingas informacijas ir šnipas jas persiūsdavo kaip tikras. Tik vėliau jį suimdavo ir įrodydavo, kad jis tokiu būdu jau seniai dirbo dėl Abwehro. Jam pasiūlydavo toliau tęsti darbą. Jei jis sutikdavo, Abwehras galėdavo pilnumoje užtvindyti priešą savo netikromis informacijomis. Jei ne, "teisingumas" buvo įvykdomas.

Tai paprasta, tačiau tai didelis menas sugėbėti priešo agentą perkalbėti dirbti sau. Kai kurie verčiau sutiko mirti negu pasidaryti išdaviku. Bet čia Giskes parodė savo gabumus perkalbėti pagautus agentus. Pirmą kartą jį sutikęs, atrodė, kad kalbi su draugu, -- sakė ne vienas. Giskes niekad nekankindavo savo kalinų.

1940 metais jis buvo paskirtas į Abwehrą Paryžiuje, bet kitais metais buvo perkeltas į Olandiją. Ten vokiečių karinis kontrašpionazas Abwehr III F rekvizavo Hagos priemiestyje Scheveningen rūmus. Majoras Giskes būtų čia buvęs bejėgis, jei 1941 m. rugsėjo 3 dienos rytą į jo biurą atėjęs nedidelis žmogelis, Josef Schreieder, Hagos gestapo viršininkas, nebūtų jam pasiūlęs:

-- Mielas drauge, tarp mūsų tarnybų trukumas bendradarbiavimo ne viena dalyką mums sugadino. Mes turėtumėme sujungti savo pastangas.

Giskes atsakė, kad jis niekad tam nebuvo priešingas, tačiau jis nemėgsta, kad Gestapo kištų savo nosį į Abwehro reikalus.

-- Tiek jūsų, tiek mūsų interesui geriau, jei kiekvienas pasiliksime savo vietoje.

Bet buvo sutarta, kad Giskes gaus daugiau laisvės veikti, "perkalbinėjant" pagautus agentus. Gestapo svarbesnius agentus atiduos Abwehrai, kur Giskes įrodytų, ką vokiečių kontrašpionazas sugeba padaryti.

Tad kai Gestapo į Giskes rankas atidavė Lauwers, majoras antrą kartą atėjo kalinio aplankyti, bet šį kartą jau uniformoje. Išvakarėse Giskes buvo pasiūlęs susitarimą, ir Lauwers padarė klaidą sutikdamas diskutuoti. Dabar Giskes veidas rodė, kad atėjo momentas priimti arba atmesti pasiūlymą.

Lauwers prisiminė šimtą kartų Londone SOE špionazo mokykloje instruktorių kartotą frazę: "Jūs galite viską išduoti. Viską, net ir kodą. Bet verčiau mirkite, negu išduokite savo "Security Check".

Anglai nepasitenkindavo savo agentams duoti vien slaptą kodą, bet reiklaudavo kiekvieną kartą perduodant pranešimą tekste savanoriškai padaryti vieną klaidą, visad tą pačią. Tokiu būdu buvo galima žinoti, priimančiam pranešimą, ar agentas perduoda pra-

Tylųjį mūsų ambasadorių aplankius...

(Atkelta iš 1 psl.)

knygų. Palikti tik siaurį takelį vienam žmogui praeiti. Tačiau ir čia tik maža dalis to lietuviško lobio.

Bene pats šviesiausias Geručių namų kampe randasi tamsiame rūsyje, kur jie nuomoja didelį atskirą kambarį spaudos rinkiniams. Čia taip pat gražiai sutvarkyta, datomis suskirstyta lengvai randama reikalinga medžiaga. Čia ir Gabrio visas literatūrinis palikimas, kurį dr. Gerutis nupirko po jo mirties, viso 16 maišų. Ypač daug yra iš 1-jo karo okupacijos leidinių: Vilniaus Zeitung, Kowno Zeitung ir k. Čia išrinkti 4 tomiai Gabrio atsiminimų, labai reti nepriklausomos Lietuvos leidiniai keliomis kalbomis.

Iš lietuviškų yra: Aušra, Žemaičių Prietelių, Lietuvos Žinios, Lietuvos Aidas, Vakarai, Trimitas, Sekmadienis, Mūsų Laikraštis, Lietuva,

nešimą laisvai, ar yra priešų kontrolėje.

Iki šiam laikui jis neįsivadė kodo vien tik norėdamas sau įrodyti, kad gali priešintis. Bet jei kodo neišduotų, Londone iš jo tik pasijuoktų. Svarbiausia sąlyga, kad niekad neišduotų "Security Check"...

-- Aš manau, -- pasakė Giskes, -- kad atėjo momentas apsispręsti.

(Bus daugiau)

no, bet ir Ziuricho gražuolių tarpe.

Paskutinius du metus dr. A. Gerutis susikaukęs dirba prie Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamo anglų kalba veikalo apie Lietuvą, kurio jis yra redaktorius ir dalies autorius. Darbas sunkus, reikalaujantis didelio dėmesio, bet jis daug lengvesnis jam, turint po ranka tiek istorinės medžiagos apie Lietuvą.

Knyga jau parašyta kelių autorių, istorinio, mokslinio pobūdžio ir dr. Geručio pakviestieji bendradarbiai, anot jo, savo darbą atliko kruopščiai moksliniu metodu. Leidinys pasirodys Lietuvos Laisvės Kovos Metais.

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
DIE CASTER
OPERATORS
METAL MEN
DIE REPAIRMEN
MAINTENANCE MEN

Are you looking for:

Excellent rates of pay?
Extremely steady employment?
Paid vacations, holidays, insurances,
and pensions?
Overtime galore?
Additional incentive earnings?

If so, call area code

313 — 429-9411

Ask for personnel manager.

An Equal Opportunity Employer
(120-126)

FLOOR
INSPECTORS
1st SHIFT

and

GAGE FITTERS
2nd SHIFT

Experienced only. Must be familiar with the use of precision measuring instruments. Second shift openings.

Missel Corporation
of America

27600 Lakeland Blvd.

Euclid, Ohio 44132

(120-123)

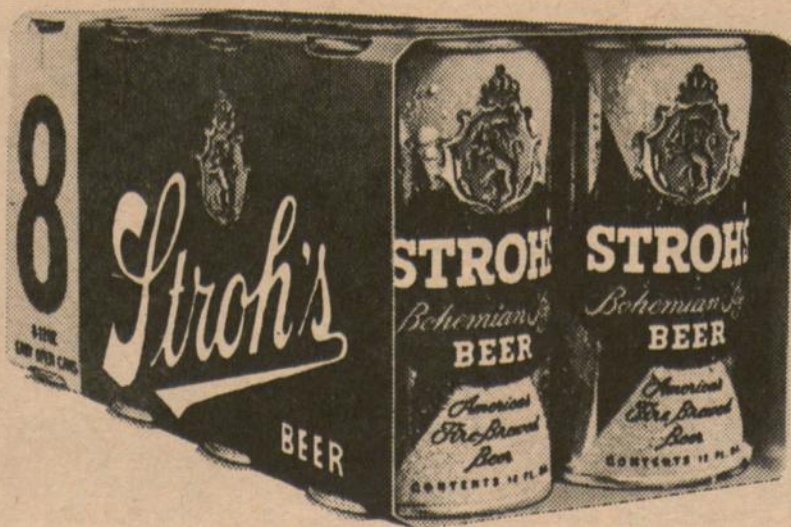
Patriotizmas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Už tat, jei čia koks laivų krovėjas pasakytų, kad jis kraunąs laivus "motinai Amerikai", jis kitų būtų tuoju pat apjuoktas, patriotizmas nėra ir negali būti svetimas. Sakysim, po japonų užpuolimo ant Pearl Harbor'o kraštas tikrai pergyveno patriotinį pakėlimą, bet šiuo metu, kada didesnė ar mažesnė dalis piliečių nežiūri būtinybės, pavyzdžiui, kovoti Vietname, patriotizmo supratimas sukelia nemažai ginčų. Jei man atrodo, kad mūsų politika negera, kodėl aš negaliu to pasakyti, pasinaudodamas pagrindine piliečio teise? Iš kitos pusės, kritika savo krašto politikos, kaip šiuo atveju Vietnamo, padeda priešui, kurio režimas visais atvejais yra blogesnis už savo? Ar nereiktų tuo atveju susilaikyti nuo savo nuomonės pareiškimo?

Sakoma, kad Lincolnas parodė tikrą patriotizmą, kai neskelbęs, jog Dievas jo pusėje, bet tik meldėsi, kad Dievas jį pastatytų savo pusėje. Tai gana gera formulė, nors Dievas paprastai nemėgsta visai aiškiai parodyti, kuri yra Jo pusė. Ir Jis, sakoma, padeda tik tam, kuris pats sau padeda. Atrodo, kad nūdieniam pasaulyje amerikiečiai neturi jokios kitos išeities, kaip tik savo tėvynę kiek daugiau mylėti.

Kažkas nauja

yra pridėta

Stroh pristato naują 8 paketa trauktuku atidaromų blekinių specialiai Clevelandui

Nauju Stroh's aštuonių paketu įsigijant dviem daugiau... dvi papildomas blekines Stroh's liepsnoje daryto skonio. Žinot, kad Stroh's alus daromas tiesioginėje liepsnoje. O liepsna suteikia skonį. Taigi, sekantį kartą naudokit Stroh's aštuonių paketą. Tai patogus būdas gėrėtis vieninteliu Amerikoje liepsnoje darytu alumi.

Stroh's

LIEPSNOJ DARYTO SKONIS

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%
ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%
ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Laisvės kovos metai

Vienas iš kalbėtojų (Wazeter) neseniai įvykusiame Pavergtųjų Europos Tautų Seime pareiškė, jog "gyvenimas Amerikoje yra tiek geras, kad mažai kas besidomi padėtim užsienyje... Rytų Europos pavyzdys yra priminimu, kad turėtume būti akylesni."

Tiek bendruose pavergtųjų tautų atstovų seimuose, tiek pavienėse tų tautų išeivijos vadovybėse nuolat keliamas klausimas, kaip gyviau, kaip veiksmingiau tąja tragiška tarptautine padėtim sudominti laisvojo pasaulio kraštų politines viršūnes ir kaip priartinti tą dieną, kurioje pasigirstų balsai ne tik smerkią tebesitęsiantį komunistų vykdomą kolonializmą Europos širdyje, bet būtų imtasi ir priemonių tautų laisvo apsisprendimo principams ir teisėms įgyvendinti.

Aišku ir taip, jog, pvz., "Baltijos kraštų padėtis yra tarptautinė problema", kaip tame Pavergtųjų Europos Tautų Seime aiškino Lietuvių Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas. Bet ir tarptautinės problemos neišsprendžiamos vien tik diplomatijos ar užsienių reikalų ministerijų valdininkų. Tai yra vykdomųjų organų rankos, tai vykdytojai to ar kito krašto politikos. Gi politinės krypties linkmė daugeliu atvejų priklauso nuo to, kiek visuomenė paruošta ir kiek ryžtinga prisidėti prie tokios politikos vykdymo, kurioje reikia ne tik deklaracijų, bet ir ryžtingesnių veiksmų.

Mes gi puikiai matome, kaip JAV ryžtas užsachuoti komunizmo veržimąsi į Azijos kraštus išjudino visą Kremliaus propagandos jėgą, kuri pasiekia net ir Amerikos žmonių nuotaikas. Gražiais "taikos ir tautų sugyvenimo" šūkiu vykdomos demonstracijos, prieš karą Vietname įtaigojimai per spaudą, intelektualų paskaitos ir kalbos -- visa tai yra ne pripuolamai atsiradęs veiksmas. Tai yra ne menkas darbas visuomenės opinijai į tą ar kitą pusę palenkti.

Taip ir mūsų byla, kartu veikiant su kitų pavergtųjų kraštų atstovais, reikalinga veiksmų, kuriuos atkreiptų dėmesį gyvenamojo krašto visuomenė. Nelaimė ta, kad toje srityje neturime pakankamai ryžto ir darbo rankų. Gal todėl jau ilgą metų eilę tenkinamės tik savoje bendruomenėje skelbti tai, kas visiems gerai žinoma ir suprantama, ir nekreipiame dėmesio į tą sritį, kurioje glūdi tikrasis mūsų tisklų įgyvendinimo pasiseikimas.

Ar kariuomenės šventės, ar skautų šventės, lygiai kaip visų kitų švenčių dienotvarkės, skirtos saviesiems. Lyg bijotume kitiems parodyti, lyg būtų nepatogu viešiau ir garsiau prabilti, jog ir mes turėjome ne tik karių eiles, bet ir narsių bei pasiryžusių didvyrių, kovojusių ir kritusių už tautos laisvę. Kai mūsų niekas nemato, niekas mūsų kovų istorijos nežino, kaip gi galime tikėtis, kad kas nors mūsų reikalais domėtusi, mūsų tikslus suprastų ir, reikalui esant, padėtų juos įgyvendinti.

Artėjant Laisvės Kovos Metams artėja ir egzaminas mūsų visuomenei ir jos vadovybei. Artėja laikas persvarstyti ir mūsų kovos metodus. Nepraplėtę mūsų veiklos akiračio liksime užmiršta salelė, palikta džiaugtis saulėtomis dienomis, ar liūdėti nostalgijoje ir prisiminimuose.

Sumanymo žiedai ir tikrovės vaisiai

Mūsų gyvenime gerų sumanymų nestinga. Ir daugumas jų nėra paremti iliuzijom ar vaikų fantazijom. Tie sumanymai, tai lyg pavarario sodai, kur žiedų gausa galėtų lemti paguodos ir džiaugsmo kupiną derlių. Ne sumanytojams tą derlių lemti, bet visai lietuvių išeivių bendruomenei.

Deja, žymiai blogiau mums einasi, kai gerus sumanymus reikia realizuoti, įvykusi tikrovės faktų paversti. Tada dešimtys puikių idėjų įklimpsta mūsų kiemo purvyne, tada atsiskleidžia ir lietuvių būdo patys nesimpatingiausi broožai: pasyvumas, vidinis vėsumas, dangstymasis sumanymams priešiška "filosofija",

"Grybai". Kad išgirsti "Grybus", reikia atidžiau klausytis, tačiau "Kai aš turėjau" yra neabejotinai girdima, ir net sudaro dainos pačią svarbiausiąją dalį. Antroji daina ("Come Kiss Me Love") turi pasisavinusi lietuviškosios liaudies dainos savitą melodiją, kurios pavadinimo deja, neprisimenu. Liaudies dainų žinovai, man atrodo, galėtų iš karto melodiją atpažinti, o taip pat ir tos liaudies dainos pavadinimą.

Kaip jau minėjau, išgirsti tas dvi dainas buvo tikras malonumas, bet kai po jų grojimo nebuvo pripažinta tų melodijų tikroji kilmė, atsirado kartumas ir pasipiktinimas. Pelnymasis kitų nuopelnais be atitinkamo pripažinimo yra visad peiktinas, ir šios dvi dainos nėra išimtis.

Dar turiu pridėti jog šios dvi dainos dabar turi gana didelį pasiseikimą "Country and Western" dainų kategorijoje, ir turbūt neužilgo pasirodys plokštelėse albumo formate. Vienapastaba -- abiejų dainų žodžiai neturi nieko bendro su minėtų lietuviškų liaudies dainų žodžiais.

Idomu būtų žinoti, ar lietuvių liaudies dainos turi kokią nors "patentotą" apsaugą, ar jos priskiriamos bendron nuosavybėn, t.y. "Public Domain". Kaip ten bebūtų, gal reikėtų protetuoti prieš neteisėtą melodijų pasisavinimą.

Balticus Nausėda
Los Angeles

veidmainiavimas, tiesiog skaudi dvasinė kurtinystė.

Ir aiškint nereikia -- tokiam "žydinčiame ore" daugelis žiedų nubyra ir, dar vaisiaus nesumezgę, synyksta žemės purve, kuris iš tikro yra mūsų nerangi ir aptingusi dvasia.

Gerų sumanymų viršūnėj laikytinas Lietuvių Fondas. Norėdami apčiuopti jo amžių, jau turėtumėm į būrį nubėgusių metų atsigrižti.

Kiekvienu atveju laikas yra neįkainojama žmogaus gyvenimo vertybė, nes laiką gali pramiegoti, neveiklumo pelkėn nugramzdinti, gali jame iškilų darbų nuveikti ir šen bei ten savo pėdsakus palikti.

Ar Lietuvių Fondui prabėgę metai buvo pakankamas atpildas už sumanymo iškėlimą ir atskirų asmenų darbus? Jei drįstumėm pasibelsiti į savo sąžines, atsakymą nesunkiai išgirstumėm: Lietuvių Fondo steigėjų vilčių neįgyvendinom, nors per nubėgusį laiką galėjome antira tiek pinigų sužerti!

Lietuvių Fondo pirminė mintis buvo akinančiai reali: 1000 lietuvių duoda po 1000 dolerių -- ir jau turim vieną milijoną! Amerikos žydai per žymiai trumpesnį laiką surenka dešimtis milijonų. Tegu jie būna turtingesni už mus, bet kas galėtų sakyti, kad šiame krašte nėra tūkstančių lietuvių su atliekama dolerių tūkstantine? Dešimtys tūkstančių dolerių, uždirbtų lietuvių protu ir rankom, nuėina į turtingų miestų išdus, sudegę pasilinksmimų tvaikė, tik neat-siranda jų savam gyviniui reikalui.

Atsargesnis žmogus, truputį giliau pažvelgęs į tautiečių abejingumą, galėjo taip samprotauti: 2000 lietuvių deda po 500 dolerių, o tai jau pat milijonas! Vargu ir tokį tautietį galėtum laikyti fantastu ar ligistu svajotoju. Tuo labiau, kad ir Lietuvių Fondo idėja yra rimta ir išmąstyta: pagrindinis kapitalas laisvai Lietuvai, o nuošimčiai išeivių kultūrinei bei visuomenei veiklai remti.

Deja, Lietuvių Fondo pirminis polėkis palūžo -- neatsirado nei vieno nei poros tūkstančių lietuvių visoje Amerikoje, kurie, ir nesunkiai pajėgdami, būtų tuč tuojau į Fondo narius įsirašę!

TIMELESS LITHUANIA

Buv. JAV pasiuntinio Lietuvoj
Hon. Owen J. C. Norem
knygos antroji laida jau pasirodė!

Tai nėra vien tik istorijos vadovėlis, bet nuoširdaus lietuvių draugo ir lietuvių tautos istorijos objektyvaus stebėtojo vaizdas, patiekta anglų kalboje.

Knyga tinkama ne tik kaip dovana amerikiečių draugams, bet ir mūsų jaunimui, Lietuvą liečiančias problemas suprantančiam angliškai ir sugebančiam tas problemas tinkamai panaudoti ir skleisti.

TIMELESS LITHUANIA gaunama
DIRVOJE,

6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

ir pas knygų platintojus.

KAINA 4 DOL.

Užsakant paštu, prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

Berods, Lietuvių Fondo veikloje ir tokių linksmų paveikslų susikūrė: vargana našlė savo skatimą atidavė, o turtingas kaimynas pro savo pypkės dūmus ir pro savo puikybę jau ir pats savęs nemato... Čia nėra liečiami žmonės, kuriuos Amerikoje pasitiko nelaimės, kurie ir norėdami nepajėgia į Fondą įsijungti.

Ne be pagrindo tariama, kad naujieji ateiviai jau daugiau negu tūkstantį savo vaikų aprūpino aukštųjų mokslų diplomais. Tų jaunų žmonių algos šiandien ir juos pačius svaigina. Reikia manyti, kad daugumai jų tėvų būtų didelė paguoda, jei tie jų vaikeliai savo skolos dalį paskirtų Lietuvių Fondui. Deja, daugelis tų "mokslo vyrų ir moterų" lietuviškų laikraščių neskaito, tai vargu juos pasieks ir šilamentacija...

Lietuvių Fondo organizatoriai ir valdytojai, pačioj pradžioj sparnus apdegę, visas JAV lietuvių kolonijas apžėrė kvotom. Kai kur tų kvotų dengimas dar iš vietos nepajudėjo, kai kur jos po truputį stumiasi į priekį, kai kur duoklės įpusėtos, o vienoj kitoj vietelėj (Lemont, Ill., Maspeth, N.Y.) jau ir su kau peliu atiduotos.

Atsigrižus į nubėgusį laiką, vaisiai, kuriuos ryžtingom pastangom Lietuvių Fondo veikėjai nuskynė, džiūgavimo širdy nekelia, neskatina ir ditirambų savam tautiečiui giedoti. Paskutinės žinios skelbia, kad per eilę metų net 400.000 į Lietuvių Fondą nesusidėjom!

Žinoma, sumesta suma nėra nulis, jau ir iš

jos kibiras alyvos įliejamas į mūsų kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, bet... žingsniai yra per lėti, tikrovė neates-tuoja nei mūsų tautinio susipratimo, nei sutelkto žvilgsnio į ateitį, nei tauraus patriotizmo.

Lietuvių Fondan, kaip tenka nugirsti, įrašomi mirusieji. Kalbos nėra, ir šie įrašai nėra niekiniai. Bet ar Lietuvių Fondas yra mirusiųjų fondas? Ir negi tik mirtis tegali išjudinti mūsų širdis ir pažadinti mūsų sąmones? Lietuvių Fonde, kaip čia atrodo, visų pirma turėtų gyventi tie, kurie dar pilnutinį gyvenimą gyvena.

Susidūrę su skaudžiu akibrokštu, įžeidžiančiu mūsų būdą ir tautinę garbę, ką dabar begalėtumėm sau pasakyti? Jei-gu 10,000 lietuvių į savo Fondą įmokėtų tik po 100 dolerių, tai irgi būtų milijonas. Negi turėsim prisipažinti, kad ir tokio menko kiekio gyvų sielų jau nebeturim?... (Servus)

ORGANIZACIJŲ VADOVYBIŲ IR JŲ KORESPONDENTŲ DEMESIUI

Dar kartą norime atkreipti organizacijų vadovybių ir jų korespondentų dėmesį, kad rašant korespondencijas Dirvai atsižvelgtina į tai, jog pranešimai apie ruošiamą balių, šokių vakarą ar pan. parengimą, yra apmokami skelbimais. Kad ir kronikos žinutėje siekiama įtelpinti tokį pranešimą reikia papildyti adresu, kam siųsti sąskaitą.

Ateityje į tai neatsižvelgus tokios korespondencijos nebus talpinamos.

Pranešimai apie ruošiamus organizacijų parengimus privalo pasiekti redakciją ne vėliau kaip savaitę iš anksto.

Į pareiškimus, jog parengimai rengiami kultūriniam ar labdaros tikslams remti, nebus atsižvelgiama, nes vargu ar yra parengimų, rengiamų kitokiems tikslams.

Už tokius pranešimus apmokėti reikalauja kiti lietuvių laikraščiai. Nenorėkite išimties iš Dirvos. Keliais doleriais iš baltiaus ar parengimo pelno paremsite savąją spaudą.

Mūsų rašo

NAUDOJASI MŪSŲ
DAINŲ MELODIJOM...

Nevisada pasitaiko išgirsti lietuviškas melodijas amerikiečių radijo programose. Tačiau neseniai man teko girdėti net dvi lietuviškas melodijas. Tai būtų džiuginantis įvykis, jei ne faktas, kad minėtosios dvi melodijos buvo dainuojamos angliškais žodžiais ir be jokio pripažinimo, kad paimtos iš gausaus lietuviško liaudies dainų lobio. Tos dvi dainos yra "Vin Rose" (idainuota Stu Phillips) ir "Come Kiss Me Love" (idainuota Bobby Bare). Abi dainos yra kol kas 45 RPM (mažo forma-

to) plokštelėse. Pirmoji daina "Vin Rose" naudojama pasisavintas melodijas iš "Kai aš turėjau kaime mergelę..." ir iš kitos liaudies dainos

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas $3\frac{1}{4}\%$ išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiam terminams ir prieinamais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

TAUTINĖ IDĖJA LIETUVIŲ LITERATŪROJE

V. PUTINAS-MYKOLAITIS

(2)

19 amžiaus pradžioje tautinis kultūrinis sąjūdis stiprėjo. Vilniaus universitetas istorinėmis studijomis praskleidžia garbingos senovės Lietuvos vaizdą. Visa eilė lenkiškai rašiusių, bet lietuvių kilmės rašytojų savo kūrybai panaudoja ne vieną kilnų tos praeities epizodą. Nepavykę 1781 m. ir 1863 m. sukilimai brandina politinę sąmonę ir ruošia tradicinės lenkiškai lietuviškos politinės ideologijos krizę. Rusų represijos, lietuvių spaudos uždraudimas ir baudžiamosios panaikinimas gimdo visą eilę naujų visuomeninių, politinių bei kultūrinių veiksmų. Jų veikiamą tautinę mūsų idėją auga, komplikuojasi, bręsta. Tautinis sąmoninimas, gimtosios kalbos ir tautiškumo propaganda vis dar tebelieka vyriausiu reikalu. Bet dabar į tautinio darbo areną įsėina jau ir bajorijos atstovai. Tautinė sąmonė praturtėja istorikų, studijų garbingos praeities prisiminimais. Tautinės garbės jausmas čia randa neišsenkamą naujų pajėgų ir pasiryžimų šaltinį. Romantiškas senovės idealizavimas ir garbinimas, prasidėjęs 19 amžiaus pradžioje Baužo, Poškos, Valiūno, Stanevičiaus raštuose, tęsiasi Daukanto istorijoje ir Baranausko dainose. Savo apogėjų jis pasiekia "Aušros" gadynėje, o tobuliausią poetinį išreiškimą randa Mairo- nio poezijoje jau 20 amžiaus angoje. Nesileidamas čia į garbingos senovės motyvais ataus- tos patriotinės mūsų literatūros nagrinėjimą, priminsiu vien, kad ir tautinis mūsų renesansas buvo atremtas į savo tautos praeities aukštinimą. Dabarties vergovė ir sumenkėjimui 19 amžiaus patriotai kaip antitezė ir idealą rodė praeities laisvę ir kar- žygiškumą. Ši antitezė pavergtai tautai turėjo

nepaprastos psichologi- nės galios. Net poziti- vistas Vincas Kudirka nusilenkė tai galiai ir į tautinį himną įrašė lig- šiol tebegiedamus žo- džius: Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia. Šalia patriotinio at- žvilgio, tautinė mūsų idė- ja 19 amžių igijo dar visuomeninį ir politinį at- žvilgį. Visuomeniniu at- žvilgiu 19 amžius jau tu- rėjo būriškas liaudiškas tradicijas iš Duonelaičio kūrybos. Bet Duonelai- tis buvo liaudiškas sa- vaimė, spontaniškai. 19 amžiaus pradžios poetų bajorų liaudiškumas yra sąmoningas, programi- nis, dėl to ir mažiau nuo- dūs. Liaudiškos ten- dencijos, užuojauta bau- džiauninkams tuo metu sklido iš Vakarų Euro- pos per Vilniaus univer- sitetą. Bet be šito pro- graminio, bent kiek abs- traktiško liaudiškumo, kurio tipiškai išraiška yra Poškos ne visai ori- ginalus "Lietuvos ir Že- maičių muzikas", jau tuo pačiu metu reiškiasi ir nuoširdus demokratiš- kas liaudiškumas Anta- no Strazdo ir K. Alek- navičiaus poezijoje. Ta- čiau aiškų demokratinį atspalvį tas liaudišku- mas įgyja tik "Aušros" gadynės literatūroje pas- kutiniais dviem 19 am- žiaus dešimtmečiais. Įvyko tai dėl to, kad jau- noji "Aušros" gadynės inteligentijsa pati bu- lusi daugiausia iš liau- dių ir iš buvusių bau- džiauninkų. Lengvai nu- sikratę dar tuomet mo- kyklose tebeskleidžiama lenkiškumo ir rusišku- mo įtaka, jie aiškiai pa- sukio į liaudį, kuri visai teisingai dabar tampa vi- so kultūrinio tautinio re- nesanso atrama. Tas de- mokratinis 19 amž. pa- baigoj kilęs liaudišku- mas buvo toks stiprus, kad jis absorbavo ir tau- tiškai susipratęsios ba- jorijos dalį. Aušros ir poaušrio gadynėje visame mūsų kultūriname vei- kime ir literatūroje turi- me nemaža bajorijos at- stovų. Pakaks priminus Al. Fromą-Gužutį, Meč.

Dovainą-Silvestravičių, Žemaitę, Mariją Peč- kauskaitę, Sofiją ir Ma- riją Ivanauskaitės-Laz- dynų Pelėdą, Gabrielę Petkevičaitę. Visi jie iš- sižadėjo savo bajorišku- mo, o kai kurie tapo ar- šūs bajoriškų tradicijų priešais. Tautinės demo- kratiskai liaudiškos idė- jos šviesoje pagaliau iš- ryškėja pati ligi tol gana miglota lietuvių sąvo- ka. Unijs su lenkais iš- kiepyta lenkiškai lietu- viškos Rečpospolitos ide- ologija padarė tai, kad ga- lų gale sunku buvo atskir- ti, kas lietuvis, kas len- kas. Žinoma yra kompro- misinė formulė, prigi- jusi Lietuvos bajorijoje: sum gente lituanus, na- tione polonus. Tik da- bar "Aušros" ir anksty- vojo poaušrio metu, iš- kėlus etnines, liaudy te- berandamas lietuvių charakterio savybes, pri- ėmus lietuvių kalbą kaip būtiną tautinio santykia- vimo ir reiškimosi prie- monę, pagaliau visą tau- tinio sąjūdžio programą atrėmus į liaudį, buvo aiškiai atsiribota nuo len- kų, rusų ir visų kitų kaimyninių tautų.

Bet čia jau mes susi- duriame su politiniu tau- tinės idėjos 19 amž. at- spalviu. Lietuvių litera- tūroje tas politinis atspa- lis pirmą kartą ryškiau pasirodo Ant. Baranaus- ko dainose, rašytose apie 1859 metus. Politi- nį atspalvį Baranausko dainoms duoda griež- tas pasipriešinimas ru- sų valdžiai, kartais

skambas jau revoliuci- niais tonais. Kam iš se- nesnės kartos lietuvių nėra žinome šie posmai:

Anei rašto, anei druko
Mums turėt neduoda,
Tegul sako, bus Lietuva
Ir tamsi ir juoda.

Kad tu, gude, nesulauktum:
Nebus kaip tu nori,
Bus kaip Dievas duos,
Ne tavo priesaikai nedori.

Neįveiksi, sūnau šiaurės,
Mūsų širdys tvirtos,
Seniai buvo išmėgintos,
Seniai keptos, virtos.

Nupuls kalnai, o slėneliai
Išsikels aukštybėn,
Visos galybės ein dulkėn,
Silpnumas galybėn.

Drebėk ir tu, sūnau šiaurės,
Kruvon susitraukęs,
Pats krisdamas pražuviman,
Mūsų neįtraukęs.

Tiesa, reikia pastebėti, kad šitokius drąsius šūksnius Baranauskui kėlė daugiau jo religiniai negu tautiniai jausmai, vis dėlto jo dainų politi- nis atspalvis derinasi su sąmonėjančios lietu- vių tautos aspiracijos- mis, yra tos pačios idė- jos reiškinys. Jis dar la- biau stiprėja "Aušroje" ir smarkiai auga poauš- rio literatūroje ligi 1904-5 metų. Visa to laiko li- teratūra kursto kovą su rusų priespauda dėl spau- dos ir kultūrinio veikimo laisvės. Minėtinis čia Vinco Kudirkos politinės satyros, K. Pakalniškio apysaka "Obrusiteliai" ir daugelis kitų prozos ir poezijos kūrinių.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

BALTIJOS VAKARAS PHILADELPHIJOJ

Lapkričio 4 d. Latvių Klubu patalpose įvykpa- baltiečių vakaras, ku- riuo mėginta derintu- rimas vietos meniškai metų pavasarį paveikiau pasirodžius minint bend- rą Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių atkū- rimo sukaktį. Buvo siek- ta sukaupti lėšų bevyk- dant darbus, susijusius su didesnio masto pasi- rodymu.

Vakaro programoje pirmiausiai pasirodė estai. Po trumpos žan- ginės kalbos ir vakaro tikslo aptarimo buvo pri- statyta sol. Elen Tarve -Valsaar (sopranas), ku- ri išpildė keletą estų liaudies dainų.

Latvių vyrų oktetas pa- dainavo keletą latviškų dainų.

Žingsniavo philadel- phietė smuikininkė Bri- gita Pumpolytė su jaunu- te savo akompaniatore. Ji jau daugeliui pažįsta- ma iš pasirodymų sim- foninio orkestro ansamb- lyje. Ji daug žadanti ir talentinga muzikė, ta- čiau aplinkybių verčia- ma turi laikytis prie pra- gyvenimo šaltinio -- gro- ti orkestre. Tolimesnė programos daly scenon pasipylė šešios poros Žilvino šokėjų ir gyvai pa- šoko Jonkelių ir Lenciū- gėlių. Tiek pirmiau gro- jusiai smuikininkei B. Pumpolytei tiek ir Žil- vino šokėjams publika smarkiai plojo.

Estų mišrusis choras ne taip jau savo daino- mis nustebino -- daini- ninkų tarpe daugumoj bu- vo senimas, o ir pačios jų dainos bei melodija daug kam nesukėlė ža- vėsio. Chorui dirigavo

moteris. Sudainavo ke- turias dainas. Pasiro- dė keturios poros lat- vių tautinių šokių šokė- jų. Sušoko porą ne taip jau judrių šokių. Kai į programos pabaigą įsce- ną išbėgo Žilvino šokė- jai, žiūrovai vėl ėmė griausmingai ploti.

Ateity besiruošiant di- dingam pasirodymui, teks dar daug visiems padirbėti tiek meniško- se apraiškose besimik- linant tiek administra- cinėje srity besidarbuo- jant. Žiūrėjimas į darbą nuo pat smulkmenų už- tikrins pasirodymo pa- sisekimą, o to privalė- tume siekti.

Parengimo linksmo- ji dalis truko iki antros valandos ryto. Vieni va- karojo prie užkandžiais nudėliotų stalelių, kiti -- prigulę prie baro, tretį -- prie šokių mu- zikos garsų.

Nedidutės latvių klu- bo patalpos buvo publi- kos užpildytos kone sau- sakimšai ir reikia ma- nyti, kad tas parengimas ir finansiniu požiūriu ne- išėjo liesas.

J. Bubelis

AR ŽINAI,

...kad kalbant apie gy- ventojų prieauglį pasauly- je, mažai tuo reikalu jaudi- namasi Amerikoje ir Kana- doje. Čia dar yra žmonėms vietos... Pažiūrėjus į pa- starojo meto statistiką, ma- tosi, jog šiuo metu 3,5 bil. žmonių gyvena pasaulyje, o metinis prieauglio vidur- kis siekia 2 nuoš. Tai reišk- kia 70 mil. žmonių prieaug- lį į metus. O jau 2000 me- tais gyventojų skaičius be- veik padvigubės. O tai bus — už 32 metų!

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoje modernioje

PARAMA- MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. St. Remy Imp. 3 Str. Napoleon Brandy 5th — \$1.39
2. Sunny Brook 80 proof wiskey 5th — \$3.39
3. Imported Scotch Wiskey 5th — \$3.98
4. Imported French Cordials 5th — \$2.98
5. Liebfraumilch German Wine 5th — \$0.98

6. Imported French Brandy 5th — \$3.35
7. Ricadona Vermouth 30 oz. Bot. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PO DVIDEŠIMT METŲ

BENEDIKTAS ZABIELA

(9)

Mintimis grįžo toli, kada žaliakalnio mokyklą lankant eidavo su mokytojais į miškus pasivaikščioti. Prieš grįž- tant namo slapstydavosi tarp medžių, sukeldami moky- tojams daug rūpesčio, o patys turėdami gardaus juoko. Parsinešę iš miško medžio lapų, prašydavo tėvus atspėti, kas tai per lapas, kokio medžio. Kaip paprastai tėvai nie- kada neatspėdavo. Vėliau gimnazija. Nors neilgai, bet jis atsiminė kiekvieną mokytoją, klases ir daugelį mokslo draugų. Na, ir neužmirštąjį Algį. Pabėgimas, DP sto- vyklos, kelionė laivu. Visa tai bėgo jo vaizduotėje lyg fil- ma. O nuo atsiskyrimo su Watsonijos plytinėmis ir pir- mojo transporto draugais, laikas bėgo lyg srauni upė. Susiradimas kitataučių draugų pakeitė ir gyvenimo būdą. Darbovietės ir gyvenamasis vietas keitė dažnai. Norė- damas lengvai pralobti, metėsi į lošimus. Barai, nakti- niai klubai, gražiai apsirengę draugai prašą paskolinti pinigų, tik niekada negrąžina. Ir štai laimikis! Pinigai, vėl draugai, mašina, katastrofa, ligoninė.

Draugai, kur jūs? Jau virš metų laiko be darbo. Su- sitikę mane atspirašote — neturite laiko. Galbūt, aš to nusipelniau, dažnai Vidas pagalvodavo. Reikėjo man Al- gį persekioti. Ir mašinos duris aš jam sugadinau. Juk ga- lėjo per tai įvykti net žmogžudystė. Ek, netraukiau nieko

kaip ta skruzdėlė, stumiau nuo savęs tikrus draugus, lyg tas mokynys. O dabar ta ragana šeimininkė vis žada iš kambario išmesti. Eisiu.

Pasiramstydamas lazdele nušlubavo parko taku žemyn. Flinders gatvės link. O priėjęs Princess stotį, įsi- maišęs į žmonių minią, stengėsi praeiti nepastumtas. Lazdele statydamas rūpestingai šalia skaudančios kojos.

— Nenuėik toli, traukinys tuojau bus, — užgirdo lietuviškai kalbant moterį.

Lyg į tvorą atsimušęs Vidas sustojo, atidžiai klaui- sydamsis, ar neužgirs daugiau lietuviškai kalbant. Aki- mis dairydamsis į minią stooviniuojančių žmonių, staiga pamatė moterį.

Ir štai lyg paveikslas stovėjo Danutė, kuriai į ranką įsikibusi laikėsi apie šešiolikos metų skautiška uniforma apsirengusi mergaitė. Išdykusiai tapė Danutei palto skvernus apie devynių metų berniukas.

— Ar aš sapnuoju?! — sušuko prisiartinęs Vidas.

— Ne, ne, aš ta pati.

— Matomai jau ištekėjus

— Tai ką, mane, kad liksiu senmergė.

— Gal su Algiu?

— Taigi.

— Vadinasi, aš pavėlavau.

— Nepavėlavai, tik nepataikei.

— Mama, eime, traukinys atėjo, — ragino skautė.

— Tai iki, — pasakiusi Danutė dingo su vaikais mi- nioj, einančioj į traukinį.

Atsirėmęs į lazdele Vidas žiūrėjo tai į svarstyklės, ant kurių už kelis centus galėjo pasisverti, tai į didelį stoties laikrodį ir praeinančią minią. "Taip", palingavęs galvą sau murmėjo. "Gyvenimą pasvėriau, laiką prašvil- piau, o su minia nespėju paeiti".

Pasiramstydamas lazdele nukrypavo į Young and Jackson barą. Tingiai keldamas stiklą po stiklo prie lūpų, pradėjo pats su savimi pusgarsiai kalbėtis, tuo atkreip- damas kitų bare esančių dėmesį.

— Tai ko šio vapalioji? — užkalbino jį klaipėdietis. — O, o, prisimenu tave, juk buvai atėjęs ant laivo, kada pirmas transportas atplaukė, — stenėjo sverdėdamas Vi- das.

— O kodėl gi tu vienas geri ir kalbi?

— Geriau, matai, noriu užmiršti, — ir neragindamas nei klausiamas papasakojo visą istoriją, sumesdamas kal- tų Danutei. Klaipėdietis gėrė godžiai, klausėsi atidžiai, suprasdamas vos trečdalį ir Vidui baigus pasakoti:

— Bet paliauk, paliauk, — sakė jis, — argi tu manai, kad mergina gali dvidešimt metų be vyro būti?

— Tai mane kvailiu laikai?

— Ne, — teisinosi klaipėdietis, — juk šion patekot keturiasdešimt septintais, o dabar jau šešiasdešimt sep- tyni.

— Tai ir vėl savo kalbi, — trenkė stiklą ir nusi- šluostė lūpas Vidas išsivėrdėjo lauk. Coca Cola reklamos jau mirgėjo, garsiai šaukė laikraščius pardavėjai. Pirmuo- ju pasitaikiusiu tramvajumi Vidas grįžo namo. Sąžinė juto didelį apmaudą, nusivylimą. Gerokai pasikrapšęs atsidarė duris, stiprios lempos koridoriuje apšviesta su oro siurbliu darbavosi šeimininkė.

— Ne-be-rei-kia man tavo kambario, — švokstė pro- dantis Vidas į pro storus akinus žiūrinčią į jį šeimininkę. — Aš, aš išvažiuoju ryt dieną.

— O kur? — nustebusi klausė šeimininkė.

— Į svetimšalių legioną, suprantai!

— O man atrodo, kad tu tik dabar iš tenai grįžti...

(Pabaiga)

• **Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos** metinis susirinkimas įvyks lapkričio 18 d., 6 val. vak. Yankee Clipper Inn (US #8 kelias), Hudson, Ohio.

Metiniame susirinkime mūsų gydytojai ne tik atlieka organizacijai reikalingas naujos valdybos išrinkimo funkcijas, bet taip pat susipažįsta su naujais medicinos mokslo laimėjimais. Ta proga savitarpįje kultūringai pabendraujama. Ir šį kartą programoje numatyta dvi įdomios paskaitos. Dr. Irena Jasienė kalbės apie paranazolinių sinusų variacijas, o dr. Mikas Eimantas padarys įdomų pranešimą apie koronarinių vaistų tyrimus.

Po bendros vakariinės seks režis. Petro Maželio sudaryta meninė programa. Po to šokiai grojant Joe Wandell orkestrui.

Ohio lietuvių gydytojų draugija reiškiasi ne tik gražiu savo narių sugyvenimu, profesiniais ryšiais, bet ir gražia visuomenine veikla. Tos veiklos vienas būdingiausių bruožų, tai kasmetinė premija kultūriniam darbams paremti. Šiemet tai bus jau vieno liktoji premija ir tik susirinkimo metu paaiškės laureatas — asmuo ar organizacija.

1000 dol. vertės premijomis jau buvo atžymėti kultūrininkai, pasireiškę literatūroje, muzikoje ir kt. srityse. Pvz., jų premijuotas Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje" pastatymas Clevelande, Liet. Enciklopedija, Čiurlionio Ansamblis, Aleksandrynas, komp. Banaitis, Tėvynės Garsų radijo, B. Kviklys (už leidinį Mūsų Lietuvą), rašyt. M. Venclauskas, kultūrininkas ir visuomenininkas St. Barzdukas, jauniui vadovėlių leidėjai.

Šitoje kultūrinės veiklos

atrankoje įžiūrimas ne tik įvairumas, bet ir mūsų gydytojų domėjimasis įvairiomis lietuvių kultūrinio gyvenimo apraiškomis.

Tai gražus pavyzdys visoms profesinėms organizacijoms, visiems organizacijoms vienetams.

Šios kadencijos Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos vadovybę sudaro šie gydytojai: H. Brazaitis — pirmininkas, J. Skrinska, A. Martus, V. Ramanauskas, E. Lenkauskas.

• **Vladas Vijeikis**, Lietuvių Skautų Brolijos vyr. skautininkas, praeitą savaitgalį lankėsi Clevelande, turėjo eilę posėdžių su vietos skautininkijos vadovais ir kt. veikėjais. Ta proga šeštadienį, lapkričio 11 jis padarė vizitą ir Dirvos redakcijoje.

• **Vytautas Kamantas**, aktyvus skautų veikėjas, paskirtas Clevelando skautų Pilėnų tunto tuntininku.

V. Kamantas žinomas ne tik skautų eilėse, bet ir lietuvių visuomeninėje veikloje. Jis yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos ir JAV LB Tarybos narys, pasižymėjęs organizuojant praeitais metais Jau-nimo Kongresą.

Sėkmės naujam tuntininkui.

• **Sgt. Liudas Juodvalkis**, išbuvęs Vietnamo fronte pusantrų metų, grįžo į JAV ir, iki paskyrimo į naują marinių dalinį, šiuo metu vieši Clevelande pas savo tėvą Vincą Juodvalkį, sr.

• Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės 50-tų metų jubiliejum, Čiurlionio An-

samblis kviečia visus buvusius narius dalyvauti ALT ruošiamoje tai progai pritaikytoje programoje su simfoniniu orkestru.

Pirma bendroji repetitija įvyks šio mėn. 19 d., 12 val. p. p. Ansamblio namuose.

• **ALT SĄJUNGOS** 12-to skyriaus nariams: Valdyba kviečia jus dalyvauti, su savo vienminčiais, draugais, bendrame vakarėlyje pirminio Karpius namuose, 345 E. 222nd St., šeštadienį, lapkr. 18-tą, pradžią 8 val. vakare. Kartu bus pavaišinimas buvusio baltiaus talkininkų.

IDOMUS PRANEŠIMAS

Šį penktadienį, lapkričio 17 d., 8:30 val. vakare, Union Savings & Loan Association salėje, 5106 Wilson Mills Road, kampas Monticello ir Richmond Rd., Robert T. Bennett, Seth Taft rinkimų komiteto pirmininkas padarys pranešimą apie tik ką įvykusius Clevelando burmistro rinkimus. Į šį įdomų pranešimą kviečiama atsilankyti lietuvių visuomenė. Po pranešimo Bennett atsakys į klausimus. Pabaigoje — arbata.

Pranešimą rengia Lietuvių Konservatorių Klubas. (Sk.)

• **Clevelando lietuvių skautai**, Neringos ir Pilėnų tuntai, pradėjo savo suka-tuvinius metus. Penktadienį, lapkričio 10 d., per Tėvynės Garsų radijo, suka-ties proga paruoštus pranešimus skaitė Kastytis Giedraitis, Milda Jokubaitytė ir Pilėnų tunto tuntininkas Vytautas Staškevičius.

• **"Salamander"** batų krautuvės Clevelande savininkai p. Gražuliai paaukojo Balfui 86 poras naujų batų. Kadangi šių batų vertė yra keli šimtai dolerių, tai "Salamander" krautuvės savininkai ir šiemet, kaip ir praeitais metais, yra stambiausiais Balfio rėmėjais Clevelande. Balfio valdyba p. Gražuliams reiškia nuoširdžią padėką.

Cleveland Trust mielai sako taip.

Tik klausk mūsų. Mūsų atsakymas gali būti kaip muzika jūsų ausims.

Federalinės Depositų Oraudimo Bendrovės narys.

KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUTES

jau dabar laikas įsigyti ar užsisakyti Dirvoje.

Turime ir skautų Vidūno Fondo bei kitų leidėjų LIETUVIŠKAS atvirutes.

Kainos nuo 10-25 c. Užsisakant paštu, prašome prijungti 10 c. pašto išlaidoms.

Lietuviškos atvirutės vardo ir gimimo dienos.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 18 D. Ohio Liet. Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas ir pobūvis Yankee Clippers salėje.

LAPKRIČIO 19 D. ASS Clevelando skyriaus metinė šventė įvyks Holliday Inn salėje.

LAPKRIČIO 25 D. -- Lietuvių Diena, Naujos liet. par. salėje. Rengia LB Clevelando I ir II Apylinkės.

GRUODŽIO 3 D. Sekmadienį 12:00 val. nepaprasta SLA 14 Kuopos narių sueiga.

GRUODŽIO 3 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos pietūs.

GRUODŽIO 3 D. Madų paroda šv. Jurgio par. salėje. Ruošia Korp. Giedra. 4 val. p.p.

GRUODŽIO 9 D. Neringos tunto iškilminga sueiga šv. Jurgio par. salėje. Pradžią 7 v.v.

GRUODŽIO 17 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos Eg-lutė Lietuvių Salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Smith restora-ne, Rengia LB I ir II apyl.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimą šv. Jurgio parapijos salėje ruošia L. F. Bičiuliai.

1968

SAUSIO 7 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

SAUSIO 21 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos ruošia-mi pietūs šv. Jurgio parapijos salėje.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obe-lenį tel. 531-2211.

HELP WANTED FEMALE

NURSE ANESTHETIST
135 bed accredited hospital in beautiful southern Wisconsin resort area. Attractive salary, fringe benefits. Contact Personnel Director.
LAKELAND HOSPITAL
ELKHORN, WISCONSIN
(120-126)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
262 Bed GERIATRIC HOSPITAL
MALE OR FEMALE REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Work under direction of staff physician. Salary \$7250-\$8250.

REGISTERED NURSES
2-11 & 11-7 shift
Good starting salary.
DIRECTOR OF INSERVICE EDUCATION

R. N. DEGREE REQUIRED
Salary commensurate with experience & ability.

Fringe benefits include hospitalization, sick leave, annual leave, life insurance, longevity, retirement plan and paid holidays.

Martha T. Berry
Medical Care Facility
43533 Elizabeth Rd.
Mount Clemens, Michigan
(120-123)

HELP WANTED MALE

WANTED EXPERIENCED 1ST CLASS SQUEEZE MOLDERS

Steady work. Good starting rate. Paid group insurance & paid life insurance.

Contact F. W. LEHMAN
OHIO MALLEABLE
DIVISION OF THE DAYTON MALLEABLE
1343 Field, Columbus, Ohio
614 — AX 1-4635
(118-127)

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedračiui tel. 944-6835.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS
THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL
Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Aukos Dirvai

P. Petrušaitis, Racine 5,00
K. Balaišis, Cleveland 2,00
K. Ripskis, Chicago 10,00
J. Bortkevičius,
Woodhaven 5,00
J. Liaukus, Woodhaven ... 3,00
V. Bložė 10,00
A. Cepulis, Philadelphia.. 2,00
J. Šepetys, Detroit 5,00
F. Gaudušas, Chicago ... 10,00
A. Petrauskas, Dearborn 10,00
J. Valaitis, Great Neck ... 2,00
V. Grauzinis, Chicago 5,00
Dr. J. Kriaučiūnas, Toledo 5,00
F. Janonis, Brockton 5,00
S. Surkus, Worcester 1,00
A. Garmus, Cleveland 10,00
I. Vinclovas, Cleveland 5,00
S. Mackevičius, Jamaica .. 9,00
J. Radas, Livonia 2,00
Dr. J. Kašuba, Columbus 10,00
A. Vaišnys, Waterbury 5,00
K. Pažeraitė, Oak Park ... 5,00
I. Bray, Richmond 10,00
Dr. J. Bartkus, Chicago 10,00
V. Žebertavičius, Detroit 2,00
J. Ulpienė, Dorchester ... 1,00
B. Keturakis, Milwaukee .. 4,00
M. Valys, Cleveland 5,00
K. Kiznis, Richmond Hill 2,00
V. Kulys, Toronto 5,00
R. Jasūnas, Evanston 10,00
S. Matas, Independence ... 10,00
V. Dabrila, Worcester 2,00
V. Užpurvis, Windsor 2,00
J. Merkys, Hartford 2,00
E. Vizgirda, Detroit 10,00
G. Klaus, Woodhaven 3,00
A. Sumakaris, Cleveland 2,00
A. Baltruškois, Cleveland 5,00
J. Balbatas, Cleveland ... 10,00
R. Babickas, Cleveland ... 10,00
S. Douvan, Cleveland 5,00
J. Juškevičienė, Baltimore 5,00
S. Čepas, Toronto 10,00
M. Luneckas, Chicago 2,00
J. Kalnietis, Baltimore ... 10,00
V. Augustinas, Richmond
Hill 10,00
Dr. L. Griniūtė, Chicago ... 5,00
Dr. Z. Sabataitis, Cleveland 3,00
Č. Kiliulis, Dorchester ... 1,00
J. Baublys, Detroit 5,00

DIRVOS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Pranešame, kad metinis Dirvos rėmėjas dovanų paskirstymas pratęsiamas iki 1967 m. gruodžio 15 d. Iš Dirvoje skelbiamų aukotojų sąrašų matosi, kaip jautriai atsiliepia skaitytojai į neseniai visiems išsiuntintą kvietimą dalyvauti dovanų paskirstyme, prisijungiant kad ir kuklia savo auka laikraščiu paremti.

Tą dovanų paskirstymą pratęsiamas visam mėnesiui, kad kuo daugiausia Dirvos skaitytojų galėtų prisidėti ir dalyvauti.

• Padėkos Dienos proga Dirva nepasirodys savo lapkričio 24 d. (penktadienio) laida.

Sekanti po tos šventės Dirvos laida pasirodys lapkričio 27 d. (pirmadienį).

• Prof. gen. Stasys Dirmantas lapkričio 5 d. atšventė 80 metų amžiaus sukaktį. Veikiam ir judriam ramovėnų C. V. pirmininkui Chicagoje buvo suruoštas pagerbimas, kurio metu sveikinimo kalbą pasakė gen. M. Rėklaitis. Be to suaktyvininką sveikino savanorių-kūrėjų vardu K. Petrauskas, DLK Birutės draugijos — Babickienė, gen. K. Musteikis, plk. A. Rėklaitis ir kt.

• Pašto įstaiga praneša, kad tik Air Mail paketai, išsiųsti iki gruodžio 10 d., pasieks savo adresatus prieš Kalėdas. Svarbu taip pat, kad visi paketai būtų saugiau supakuoti, patikrinti pašto įstaigoje dėl svorio, pašto ženklų ir muto reikalavimų.

AIDUČIŲ DAINOS IR K. DAUBARO MUZIKA

Paskutinį spalio šeštadienį Maria High School salėje įvyko pirmasis Aidučių koncertas. Aidutės sutelkė ir jų ansambliui vadovauja

Alice Stephens

muzikė ir dirigentė Alice Stephens. Aidutės — jaunos lietuvaitės, daugumoje studentės, norinčios pačios daugiau suprasti lietuviško žodžio, dainos grožį ir tai išsakyti kitiems. Šis troškimas ir suvedęs Aidutes į vienetą ir nūn išvedęs jas į sceną. Tai jų pirmasis žingsnis. Bet tas žingsnis apvaldytas ir darnus. Aidučių programa — lengvesnio pobūdžio lietuviškoji daina, kaip ir lietuviškas šokis. Neatmetami ir kitataučiai kompozitoriai. Minimame koncerte Aidutės sudainavo: M. Petrausko — Eina garsas nuo rubežiaus, G. Gudauskienės — Pasvarstyk anteile, A. Vagnaičio — Graži kaip deivė, Z. Venckaus — O tu dainuok, V. Jančio — Val nedvelk, N. Luboff — Vieversys, J. Žamecnik — Neapolio naktys, Louigij — Kai vėjas skraido tarp žiedų, F. Lehar — Tau, manoji širdis, H.O. Borg — Tango, J. Kerbelio — Neužmirštuoless, J. Banko — Spaudos valsas ir Gailevičius — Rudenio tango ir kt.

ras įvyks Hyatt Lodge — Fisher's Restorano patalpose — Riterių Svetainėje (Chevalier Room) 2100 W. Main, Belleville, Illinois. Tai bus nuotaikingas subūvimas su vaisėmis ir šokiais, kur visi lietuviai galės vėl po ilgo vasaros rudens metų susitikti ir jaukiai draugėje pabūvoti ir pasilinksinti. Visi apylinkių lietuviai ir jų draugai širdingai yra kviečiami atsilankyti ir pasisvečiuoti. (b)

Ansamblio dainos skambėjo užtikrintai. Paliekant patį balsų medžiagos, kaip ir paskirų dainų atlikimą vertinti muzikams, norisi stabtelėti prie koncerto slinkties pažymėtos darnos, jo spalvingumo. Koncertui choristai išsirikiuoja dar priešpač keliant scenos uždangą. Netaip daro jau iš seneliau Alice Stephens vadovaujami chorai... Ir Aidutės. Spalvingai ir naujai jos sustodavo scenoje kiekvienai dainai nauja forma. Tie persigrupavimai, ypač pirmoje koncerto dalyje, Aidutėms esant tautiniuose rūbuose, publikai teikė malonų įvairumą. Malonu minėti skoningą koncerto programos atspausdinimą bei žymėjimą joje netik kompozitorių, bet ir žodžio, dainų autorių pavardžių.

Dainų protarpiuose tos pačios Aidutės stilingai sušoko lietuvių šokius: Sadutę ir Vainikinę, akompanuojant Jo Ayson.

Genovaitė Muluška

Pabaigai dar kartą šauniųjų lietuvių Aidučių vardai: Leonida Nakutis, Viktorija Grigelaitytė, Jūratė Jančytė, Alė Vasaitytė, Jūratė Jakševičiūtė, Donna Prusis, Gražina Grybaitė, Janice Drabik, Virginija Bobinaitė, Gražina Bičiūnaitė, Živilė Numgaudaitė, Liucija Buivydas ir Jo Ayson. Aidutėms akomponuoja — Alvydas Vasaitis, šokių vadovė ir choreografė — Genovaitė Giedraitytė-Maluska, ansamblio reik. vedėja — Jonė Bobinienė.

KAZYS DAUBARAS
GROJA AKORDEONU...

Išskirtiną pasigėrėjimą publikoje iššaukė talentingasis akordeonistas Kazys Daubaras. Tai akademinio išsilavinimo muzikas, studijavęs čia, JAV ir Europoje. Dabar dirba muzikos srityje: aranžuodamas muzikinius veikalus specialioms uždaviniams, dalyvaudamas televizijoje, sudarydamas ir atlikdamas meninę — muzikinę dalį įvairiuose rengimuose, suvažiavimuose ir pan.

Neseniai teko girdėti naują K. Daubarą įgrotą plokštelę. Iš klausiusių ją apie 10 asmenų, nė vienas negalėjo pasakyti kokiu instrumentu ar instrumentais talentingasis mūsų tautietis groja? Girdėjosi tarpais, tarytum, vargonai, kartais lyg akordeonas, o retkarčiais beveik styginio instrumento akordai skambėjo... O štai Aidučių koncerte paaiškėjo, kad

K. Daubaras

Daubaras groja akordeonu. Bet jo grojamas akordeonas yra sujungtas su amplitudiniais ir kt. mechanizmais. Tą visą itin gabiai suderinant ir pasiekiami nuostabūs ir įvairiopi tonai bei melodijos.

Daubaras — savitas muzikas — virtuozas ir kompozitorius. Kaip originaliai aidėjo jo paties harmonizuota ir atlikta liaudies dainų ir šokių melodijų pynė!... Atrodo jis kiekvieną išpildomą dalyką lyg naujai sukuria, taip savitai interpretuoja. O kai pasirodė scenoje antrąjį dalį programos, pavadintos "Muzikos burtai garsuose ir vaizduose", publikos plojimams nebuvo galo. Katutės lydėjo kiekvieną atliktą gabalėlį.

Į klausimą, iš kur jis, trečios ar ketvirtos kar-

tos Amerikos lietuvis, yra išsivinęs lietuvių dainų bei šokių melodijas, Aidutės aiškino, esą jis turįs nuosavą didelę įvairių gaidų, jų tarpe ir lietuviškųjų, biblioteką, o be to dar mažas būdamas, daug ką išmokęs iš motinos ir močiutės! Pagaliau — domisi savo tėvų šalies daina.

Bendrai, visas Aidučių ansamblio ir K. Daubarą muzikinis vakaras klausytojams buvo maloni atgaiva. Ansamblio vadovė Alice Stephens dar kartą parodė didį supratimą, kaip ir su kokia programa reikia koncertuoti. Salėje matėsi tuščių kėdžių, publikos galėjo būti daugiau. Dalyvavusieji koncerte Aidutėms linkėjo tolesnės pažangos, naujų laimėjimų ir dar tvirtesnių žingsnių scenoje. (vm)

KULTŪROS KONGRESAS

DARIAUS LAPINSKO
OPERA

MARAS

KANTATA

Karalius Mindaugas

Libretas KAZIO BRADONO

1967 m. lapkričio 25 d., 8:00 v. vak.
ir 26 d., 3:30 val. popiet

MARIA HIGH SCHOOL
6700 S. California Ave., Chicago, Ill.

Bilietai gaunami MARGINIUOSE, 2511 W. 69 St.,
Telef. — PProspect 8-4585

Bilietų kainos: 7:50, 6.00, 5.00, 4.00 ir 3.00 dol.

Paštu bilietai užsakomi šiuo pavadinimu ir adresu:

LITHUANIAN CULTURAL CONGRESS
2511 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629

Užsakant bilietus paštu, kartu prašome siųsti čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu, panaudojant šią atkarpą:

Prašau prisiųsti bil. po dol.

I arba II Spektakliui šiuo adresu:

Vardas ir pavardė

Adresas

..... Zip

Telefonas